

IGNACY KRASICKI

Lidzbarska rezydencja biskupia

Zamek biskupów warmińskich z barokowym pałacem

Opis lidzbarskiej rezydencji przez Ignacego Krasickiego w 1784 r.:

*Miedzy dwoma rzekami płynącymi blisko
Wznosi się staroświeckie, obszerne zamczysko,
Długim wieków przeciągiem te wspaniałe gmachy
Dziwią oczy patrzących wyniosłymi dachy.
Ci niegdyś budowli Goty i Krzyżaki,
Tu jeszcze tego ślady i ogromne znaki,
Baszt, wież, ganków i sklepień ponura wspaniałość
Umieszcza z gruntownością darową okazałość
W czym szacować należy istotny sposób myślenia założycieli tego miejsca?
Starowni o dostatki, zbiór jadal, napojów,
Więcej piwonii, spichlerzów mieli niż pokojów
Przy starym zamczysku jest drugi, nowy i z jednego się do drugiego przechodzi
Kształtny – gruntowniejszy stary
Wieków to świeżych przywary
Ma ich piętno, i my mamy*

Zamek biskupów warmińskich

Kaplica zamkowa pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Jej rokokowe wyposażenie pochodzi z fundacji biskupa Adama Stanisława Grabowskiego

Herb diecezji warmińskiej. Fragment portalu przy wejściu do Wielkiego Refektarza na lidzbarskim zamku

Krużganki zamkowe

Ignacy Krasicki – kolekcjoner dzieł sztuki: obrazów, sztychów, malarstwa i książek. W osobnej sali miał polską bibliotekę, doceniał warmińskie archiwalia i stare druki, zachwycał się listami Dantyszka, Hozjusza, Legendorffa, Kromera, Wydźgi i innych. Dziś przypomina o tym stylowa biblioteka Hotelu Krasicki

Buguslav Friedrich Doenhoff (1754–1809) – *graf Doenhoff, mój sąsiad, kawaler ze wszech miar znakomity* pisał biskup do króla Stanisława Augusta 22 września 1780 r. w Drogoszach, u którego biskup parokrotnie gościł i który był w u niego w Lidzbarku

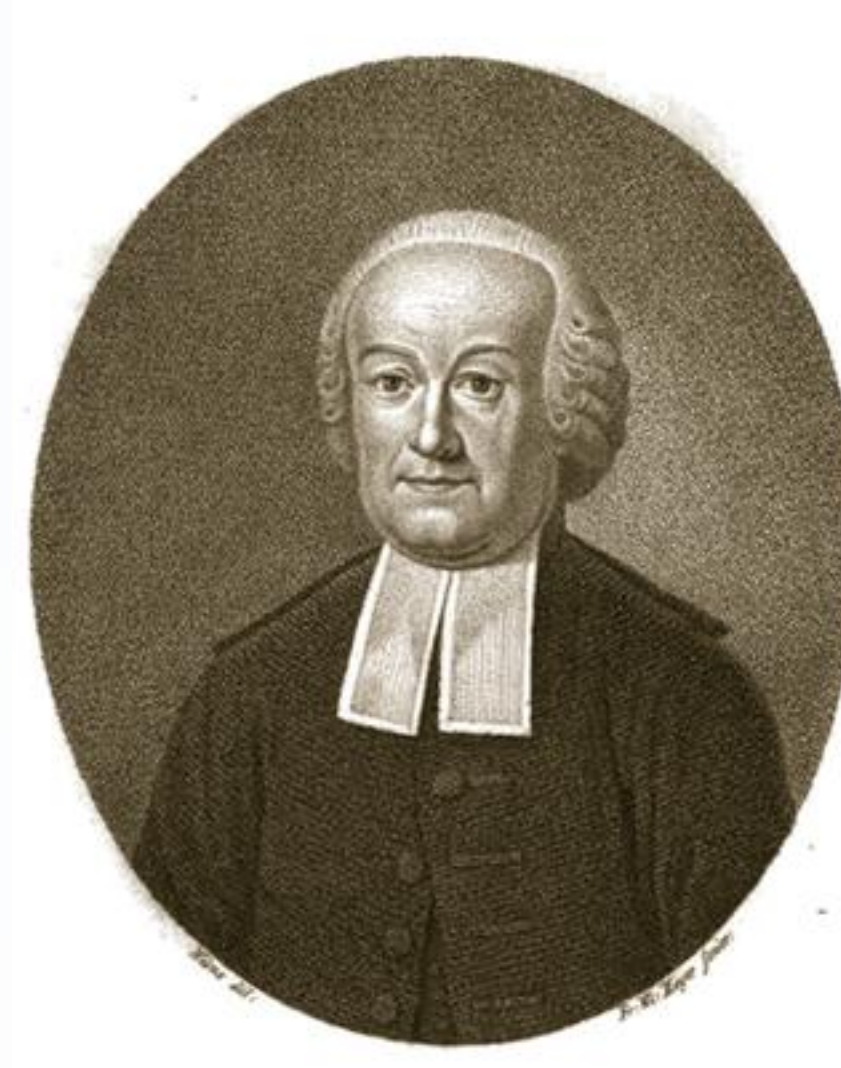
Paweł I Romanow, Paweł I Piotrowicz (1754–1801) – syn Piotra III i Katarzyny II, car Rosji, wielki mistrz zakonu maltańskiego, hrabia Oldenburga, wolnomularz

Józef Sapieha herbu Lis (1737–1792) – syn Ignacego Sapiehy i Anny z Krasickich, krajczy wielki litewski, regimentarz generalny litewski konfederacji barskiej, marszałek powiatu wolkowskiego w konfederacji barskiej

Ignacy Aleksander Cetner herbu Przerowa (1728–1800) – marszałek wielki koronny Królestwa Galicji i Lodomerii od 1783 r., wojewoda bełski od 1763 r., oboźny koronny w 1762 r., starosta rożnowski, hrabia cesarstwa od 20 marca 1782 r. Portret pędzla Augustyna Mirysa

Jerzy Krzysztof Pisanski (1725–1790) – pedagog, pisarz i bibliograf. Należał do pierwszych pruskich regionalistów naukowych. Nauczyciel w szkole staromiejskiej w Królewcu, rektor szkoły katedralnej i wykładowca na królewskiej Albertynie. *Książd Pisanski będzie miał wygodne łóżko i słowiki [...] postaramy się, by mu uczynić pobyt na tyle przyjemnym na ile jest to możliwe w północnej norze Warmijczyka* (Krasicki do Lehndorffa, Lidzbark 29 maja 1779 r.)

Józef Wybicki (1747–1822) – wybitny publicysta społeczno-polityczny, kodifikator prawa i literat

Ernest Ahaswer Henryk Lehndorff ze Sztynortu (1727–1811), szambelan królowej Elżbiety, żony Fryderyka II. Przez prawie 30 lat utrzymywał kontakt z biskupem Ignacym. Lehndorff pisał o Krasickim: *Jest to naprawdę czarujący człowiek, o wybitnych zdolnościach umysłowych, a przy tym wszystkim niesłychanie naturalny i niewymuszony*

Lidzbarskie ogrody zaplanowane przez biskupa Ignacego urzekają przybyszów. Ogrody rozciągały się od oranżerii i lidzbarskich wzgórz po zamek: sklepione liściem ulice, kanały czyste, kunsztem nad dach wytryskające krynice, szumnych wód spadki, liczne posagi, w owoce drzewa obfite, kwiatów wyborynych pełne okragi, ścieżki w dziczynie ukryte. Sam je projektował i...

*Sam uschle drzewoka podsadza.
Szkodliwce nożem wilki obcina
Z mchu oczyszcza gałązki
Zmrożone łamie, nieplodne zrzyna
Zbytnie przerzedza zawiązki*

Joachim Kalnassy

Oranżeria – pawilon w dawnych ogrodach biskupich

Smolajny – letni pałac biskupi

Choć biskup nie miał pieniędzy, to jego stół był zawsze wyborne przygotowany przez kucharzy dobranych i w swoim fachu znakomitych. W czasie imienin i karnawału nie brakowało dań sporządzonych wedle ówczesnych receptur książek kucharskich. Zajadali się goście: szczupakiem faszerowanym, jajecznicą ze szczypiorkiem, szczeniawem na półmiskach, szparagami, ostrygami, tłustymi śledziami, łososiami, szyszkami rakowymi, karpami łowionymi w fosie zamkowej, nie brakowało bażantów, kapłonów i kartofli na różne sposoby przyrządzonych w których biskup gustował bardzo. Gdy nastawał czas polowań pojawiały się na stole pasztety z zajęcy i dzierzyna. Na deser zaś serwowano: lody cytrynowe, konfitury tutejsze, konfitury marsylskie, kasztany, melony, kawę i czekoladę. Kucharz musiał podawać dania polskie, czyli kielbasę, kiszkę, pirogi, barszcze, rosoly. Do tego jeszcze na trawienie wino burgundzkie, reńskie, szampańskie i stary dojrzwały węgry.

